SLOVENEC.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan **15 gld.**, za pol leta **8 gld.**, za četrt leta **4 gld.**, za en mesec **1 gld. 40 kr.**
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto **12 gld.**, za pol leta **6 gld.**, za četrt leta **3 gld.**, za en mesec **1 gld.** V Ljubljani na dom pošiljan veljá **1 gld. 20 kr.** več na leto. Posamezne številke veljajo **7 kr.**
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljà tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanji se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob ½6. uri popoludne.

Štev. 182. V Ljubljani, v petek 12. avgusta 1887. **Letnik XV.**

Kdo ruje?

Liberalni listi so o priliki, ko je bival Krški knez in škof dr. Kahn pri knezoškofih Mariborskem in Ljubljanskem, poročali svojim bralcem, da se je hotel novi škof skupno dogovoriti s sosednjimi slovenskimi škofi: kako sapo zapreti narodnemu rovanju niže duhovščine slovenske. Vsakdo, ki le od daleč pozná resnicoljubnost židovskih listov, je vedel, da je to tendencijozna, grda laž in res: uradni list v Celovci je sam izjavil, da je podtaknjeno, kar se piše po listih o namenu potovanja krškega kneza in škofa. Toda gotovo je, da tudi ta izjava ne bo prav nič vznemirila političnih židovskih lažnjivcev, ampak da se bodo tudi v prihodnje, kakor do sedaj, dosledno ravnali po vodilu: „Calumniare audacter, semper aliquid haeret“.

Že dalje časa nam je opazovati, da je slovenska duhovščina liberalnemu avstrijskemu časopisju poseben trn v pěti. Pač ni treba vprašati: zakaj? Liberalci čutijo, da se njih brezverski napori razdrobé ob stalnosti in ob pogumu slovenske duhovščine, in ker ji po pravici in resnici ne morejo do živega, natolcujejo jo dejanj, o kterih se ji še nikdar sanjalo ni.

Niža duhovščina slovenska ruje med narodom! Kaj se pravi rovati? Kdor veljavnemu redu tla po nepostavnem potu spodmika, tisti je rovar v naših očéh. In kdo sme in more kaj tacega očitati slovenskim duhovnikom? Ali niso bili oni vedno zvesti katoliški cerkvi? Ali niso bili vedno vdani podložni svojemu cesarju? Ali so se kedaj sramovali pred svetom, izjavljati te svoje nazore? Ali ni ravno slovenski duhoven tako globoko v srce vcepil našemu narodu avstrijski patrijotizem, ljubezen in verno vdanost do cesarja?

Da slovenski duhovnik ne more in ne sme pozabiti slovenske svoje matere, kdo bi mu to zameril; da se povsod kaže Slovenca, ali ni to naravno, in ali bi ne bil milovanja vreden, kdor bi zatrl v sebi to plemenito čustvo?

Ako je greh, da je človek rojen Slovenec, potem je seveda že s svojim življenjem tudi slovenski duhoven rovar. Ako je rovanje, da kakor je duhovna mati njegova učila moliti, tudi on uči sebi izročene, potem seveda je on rovar. Ako v šolah, po liberalnem, vsem vzgojeslovnim načelom nasprotujočem kopitu vrejenih, slovenski otroci tolčejo nemški krščanski nauk, kterega ne umejo niti trohice, in ako duhovnik, uvidevši, da je to brezvspešno, prosi spremena pri učnem redu, v zvezi s svojimi tovariši, kakor so to storili katehetje na Koroškem, ako je to rovanje, seveda je duhoven rovar.

Ako je greh in rovanje, da duhoven uči narod, naj ljubi Boga, naj bo zvesto vdan svojemu cesarju, naj ne pozabi svoje domovine, potem seveda so vsi slovenski duhovni rovarji. Ako je rovar, kdor se s postavnimi pripomočki v konštitucijonalni državi poteza za svoje pravice, ki so vsakemu državljanu, toraj tudi duhovnu zagotovljene po državnih zakonih, kaj pa, da je duhoven tudi rovar . . . Toda slovenska duhovščina je teh misli, da je tako delovanje njena dolžnost, sveta dolžnost, ktere je pogosto spominjajo sv. oče sam v svojih okrožnicah.

Listi brezverski dalje napadajo le nižo duhovščino, tej bi radi stopili na tilnik. Morda bi kdo mislil, da jim je v tem oziru všeč naša viša duhovščina; kratko in malo ne. Ti ljudje za višo duhovščino prav tako malo marajo, kakor za nižo, toliko manj, kolikor ima več vpliva po svojem dostojanstvu. Toda razdor bi radi napravili med duhovščino in škofi po geslu: „Divide et impera!“ A ta poskus bo brezvspešen. Zakaj viši in niži slovenski duhovščini so edino veljavna načela tudi v političnem delovanji načela katoliške vere. Na verskem stališči stoječ bojuje se slovenska duhovščina tudi za narodne pravic, bojuje se zanje zato, ker jih njen narod še nima, kakor jih imajo drugi narodi. Dajte Slovencem domače šole in domače urade, dajte jim, kar potrebujejo neobhodno za svoje napredovanje v gmotnem in duševnem oziru in mirni bomo, mirna bo tudi duhovščina slovenska.

(Konec prih.)

Kranjska gimnazija.

(Konec.)

Ako hoče ministerstvo gledé Kranjske gimnazije že kaj vkreniti, naj gleda na to, da se bo strogo izvrševala določba, po kteri se morajo vsi učenci iz Kranjskega in Radoljiškega okraja, ki hočejo prestopiti v gimnazijo, vpisati v Kranji. Kranjski gimnaziji bode s to naredbo leto za letom priraščalo toliko učencev, da bode njen obstanek vtrjen za vselej, Ljubljanski gimnaziji pa se bode olajšalo breme, ki je že neznosno. To se letos res že izvršuje, in mora vsak učenec iz omenjenih okrajev, ki hoče iz nova priti na Ljubljansko gimnazijo, vložiti posebno prošnjo do deželnega šolskega svéta, ki je pa vse take prošnje dozdaj odbil. Pa ravno zarad tega se nam tem čudnejša zdi naredba ministrova, da ima Kranjska gimnazija prenehati. Vprašamo: Kam pa potem z učenci, ki so bili v Kranj napoteni in kterim se sprejem na Ljubljansko gimnazijo odreka? V Kranj ne morejo, tukaj jih nečejo, kje je potem svoboda učitve? V prestolnem govoru z dné 26. septembra 1885 se je sicer povdarjalo, da bode imel državni zbor ministerstvo tudi v tem podpirati, da mladina ne bode tako zeló silila v srednje šole, ampak se poprijemala tudi obrtnijskega poduka, ki ima pospeševati domačo industrijo. Gotovo je to jako zdrava misel in tudi mi bi kaj radi priporočali slovenski mladini, da naj se obrne k obrtnijskim šolam. Ali da je to mogoče, je treba takih šol imeti. Kje pa imamo dozdaj na Kranjskem kako obrtno šolo? In kje je drugje kaka taka šola, ki bi jo mogli naši mladeniči obiskovati? V Gradcu je čisto nemška, v Trstu pa bo zgolj italijanska, ker si iz popustljivosti in prizanesljivosti do Lahonov, kteri so slovenskemu jeziku z vso odločnostjo oporekali, niso upali jo tako osnovati, da bi jo mogli obiskati tudi slovenski učenci in v njej dobivati slovenski poduk.

Pa tudi dosedanji vspeh Kranjske gimnazije govori zoper njeno razrušitev, zlasti ako ga primerjamo z vspehom Kočevske gimnazije. Tam učence tako-

LISTEK.

František Pravda (Hlinka).

Rokovice ima.

(Češki spisal Fr. Pravda; poslovenil J. Sovrán.)

(Dalje.)

Uršo je Vaclav koj s seboj v sobo pripeljal, dal si prinesti piva, pokusil ga in napil sestri, postavil steklenico na okno in se postavil z drugimi vred v koló. Ko so nehali plesati, postavi se Urša pred dekleta pri vratih in čaka novega plesú, oné še niso nič plesale. To jih je opozorilo na-njo, pregledovale so jo, imela je še rokovice, gledale so njeno drago obleko, smejale so se, da je tako velikanska, šepetale so si, da bi bila lahko za grenadirja, da je visoka kot babilonski stolp, široka kot peč in da gotovo nekaj centov tehta. Nazadnje so mero svojih zabavljic dopolnile, rekoč s začudenjem: „A — rokovice ima!“

Take nesreče Urša v Nadejevi ni pričakovala, zdelo se jej je, da od sramú pogine, ni vedela, kaj naj počne, ali naj uide, ali naj rokovice proč zažene, ali naj se loti teh zabavljivih deklet. Vendar hitro se spametuje, dvigne glavo, ne uide, rokovic ne odleži, z dekleti se ne krega. Brat je dobil znanca, sohlapca Gašperja, pokazal mu sestro; ta pa je pristopil k njej in lepo sta se zavrtila. Po plesu jo je postavil na drugo stran sobe ravno pred mizo; Urši je bilo to prav, vesela je bila, da je ušla zlim sovražnikom, misleč si: „Čvekajte o meni, kar se vam ljubi, samo da vas ne slišim ne“.

Za mizo so sedeli sosedje iz bližnjih vasi; Nadejevčanje so obedovali doma, vsak je imel več ali manj gostov; ti, ki niso imeli v Nadejevi prijateljev in sorodnikov, so šli v krčmo piva steklenico za steklenico praznit. Prvo razveže v gostilni sosedom jezike; da bi pa dokazali, da imajo resne misli in da bi se ne zdelo, da so lahkomiselni, kot nemarna razposajena mladina, pripovedujejo si o pridigi, ki jo je imel Kostelski g. kapelan, hvalijo jo, češ, da je modra in učena; zagotavljajo, da je tak nauk za sedanji svet jako potreben, ker je že toliko nečimurnosti, da se cloveku pred očmi kar zeleno dela. „Tega že ne morem več prestajati“, pravi Kodelež z Broda, „jaz imam deklo, in ta je hotela danes zaslužek naprej, da bi si kupila svilen predpasnik. No, kaj pravite k temu?“

„Temu ne pravim še nič“, se pritožuje Brdljak z Gore, „pri nas je še huje. Naše dekle si ne nakupujejo le svilnih predpasnikov, marveč tudi svilene jopice, svilene rute in krila; če pojde to tako dalje, si bodo delale še svilnate nogovice in srajce“. „Kaj je še to“, se smeje Kodelež, „samo da bi imele dosti zaslužka; kar dobe, izdajo, kdo li da poslu kaj na dolg?“

„Jaz mislim“, se oglasi stari Koščan z Dolina, „da bi še toliko ne smeli izdati, kar potegnejo, za take cunje pa nikakor ne, včasih se je bolj v misih imelo za stare kosti“.

„Jaz mislim, da,“ jadikuje Brdljak, „nekdaj sem dekli dvesto goldinarjev izplačal, ko se je možila; zdaj jim od zaslužka še dvesto grošev ne ostane; možijo se, pa nimajo razen teh cap in tenkih cunj ničesar, kar bi jim moglo koristiti pri gospodarstvu“.

„Zato je tudi toliko revščine med ljudstvom“, zagotavlja Koščan; „dokler je še kdo mlad, izdaje vse za nečimurnost, ko ostari, hodi strgan, tolče lakoto in beračijo, potomci se pa zopet lišpajo in gladijo“.

„Ali kaj — je li med nami boljše“, vpraša Kodelež, „mi smo kmetje, imamo posestva; kdo pa more kaj prigospodariti, če sinovi in hčere na leto več potre-

rekoč po hišah nabirajo in razpošiljajo vabila po vseh farah in vaseh, da naj pridejo v Kočevje gimnazijo študirat. Pa pri vseh vabilih, zdatnih podporah in obilnih štipendijah, vendar tudi tam ni bilo več kakor 85 učencev. Da bi jih od gimnazije ne odvračali, ampak vsaj te obdržali, profesorji silno milostljivo z njimi ravnajo in pregledujejo, kar koli se dá.

Gospod vodja je neki sam najgorečnejši priprošnik za reveže, kterim žugajo dvojke, samo da ostanejo na gimnaziji, in ako kdo vendar le izostane, vse poskušajo, da bi ga zopet nazaj privabili. Ni nam treba praviti, da učenci, kterim se je treba v Kočevji tako malo učiti, prestopivši na višjo gimnazijo navadno jako slabo napredujejo, in da je vsled tega od Kočevske gimnazije jako malo sadú. Na celi višji gimnaziji Ljubljanski najdemo v preteklem letu le devet učencev s Kočevskega, namreč pet v V., tri v VI. in enega v VII. šoli. Iz Kranjskega in Radoljiškega okraja pa jih je šestkrat toliko, in sicer navadno najbolj nadarjenih in najbolj pridnih dečkov. Mi Kočevarjem privoščimo lastno gimnazijo, ali če je res prepičlo število učencev glavni razlog za odpravo Kranjske gimnazije, bi bila morala ta osoda prej ali vsaj ob enem zadeti Kočevsko gimnazijo, ki je zarad drugih nemških srednjih šol res odveč, ali pa tri višje razrede nemške realke v Ljubljani, ki imajo vsi skupaj že nekaj let sem komaj okoli 20 učencev. Ker ima država za realko 26.600 gold. letnih stroškov, je 12.000 gold., ki primeroma zadevajo tri višje razrede, res nekoliko preveč za 20 ali 26 učencev, kolikor jih je bilo letos v omenjenih razredih.

Da se to ni zgodilo, in da hočejo raje šteditи pri deloma slovenski gimnaziji v Kranji, ki so jo na smrt obsodili ravno ob času, ko obilno število na novo sprejetih učencev obeta poseben razvitek te domače šole, in ko se je vsled resolucije od državnega zbora potrjene pričakovalo, da se bode slovenski učni jezik vpeljal še po drugih Slovencem namenjenih šolah, nam priča, da se od sedanjega naučnega ministra gledé slovenskih šol nimamo ničesa nadejati. Vendar nam pa zarad tega srce ne upada; mi nimamo zastran svojih postavnih pravic z naučnim ministrom nič opraviti; porok, kterega se držimo, nam sta gospod ministerski predsednik in skupna vlada, v ktere imenu je grof Taafle v letošnjem državnem zboru poslaniški in gospodski zbornici slovesno zagotovljal, da bode vlada, zvesta svojemu programu, vstrezala opravičenim zahtevam večine državnega zbora, in da je neslano početje nasprotnikov ne bode begalo. Naši državni poslanci bodo imeli skoraj priliko g. ministerskega predsednika vprašati, kako se s tem slovesnim zagotovilom strinja zadnja odredba naučnega ministra. V zvezi s češkimi tovariši ga bodo prijeli za besedo in viteški značaj njegov nam je porok, da ostane možbeseda, ko bi bilo tudi treba nektere osebe v ministerstvu z drugimi zamenjati. Saj bi to ne bila prva zamenja!

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. avgusta.

Notranje dežele.

Češki listi se še vedno pečajo z naredbo *naučnega ministra*. „Politik“ piše, da se bodo morali Čehi odločneje potezati za svoje pravice. Ne smejo jih potolažiti vladne obljube in tudi ne ostrašiti grožnje nasprotnikov. — „Wiener Zeitung“ je že objavila od cesarja 29. julija potrjeno naredbo naučnega ministra.

V *hrvatskih* listih se že več dni premleva afêra o 30 mandatih. Pristaši stranke prava so namreč razglasili, da jim je vladna stranka obljubila 30 mandatov, ako se pri volitvah združijo ž njo proti neodvisni narodni stranki. Sedaj je poslanec Franc Folnegović objavil to-le pismo na grofa Draškovića: Visokorodni gospod grof! Na Vaše vprašanje Vam morem zatrditi s častno besedo, da mi je 10. maja t. l. gospod advokat N. Czernković rekel v svoji hiši: „Rekel sem že dr. Žerjaviću in rečem tudi Vam, da Vam mi (vladna stranka) zagotovimo 30 mandatov, ako se stranka prava združi z nami proti ostali opoziciji.“ Te besede mi je pozneje osebno potrdi tudi g. dr. Žerjavić. Zagreb, 7. junija 1887. Dr. Folnegović.

Vnanje države.

Srbski ministri so se pod predsedstvom kralja Milana posvetovali 30. julija o reviziji srbske ustave. Ministerski predsednik Ristić je pri tej priliki opomnil, da je poleg finančnega vprašanja najvažnejše vprašanje o državni ustavi. Dosedanja ustava je že zastarana. Zato želi narod, da se vpelje natančnejše nadzorstvo deželne uprave. Ker narod plačuje davek, hoče tudi vedeti, za kaj se porablja denar. Dalje je tudi potrebna večja varnost življenja in premoženja. Nato se je sestavila komisija, ki bo izdelala načrt nove ustave in ga predložila kralju.

Princ Ferdinand Koburžan biva že na *bolgarski* zemlji. Kakor javlja včerajšnji telegram, prišel je včeraj po noči v Oršovo in zjutraj se odpeljal na ladiji v Vidin. Ministri ga pričakujejo v Lompalanki, regenti v Ruščuku. Ko stopi na bolgarska tla, pošlje turškemu sultanu to-le brzojavko: Vdano naznanim visoki porti, da sprejmem izvolitev bolgarskega sebranja in danes stopim na bolgarska tla. Upam, da se ta korak strinja z namenom in željo Vašega veličanstva. Prepričani bodite, da bom vladal bolgarski narod pravično in dovolil vsem veram enakopravnost. — Danes pride princ v Svistov; mesto je v zastavah, postavljena sta dva slavoloka. Doslej še ni znano, pojde li princ naravnost v Trnovo ali v Ruščuk. — Princ je storil drzen korak. Kdo ga je pregovoril, da je nastopil odločilno pot, ni še znano. „Fremdenblatt“, glasilo našega vnanjega ministra, poslal mu je hladno spremnico: Njegovo potovanje v Bolgarijo ima popolnoma privaten značaj. Rusija ga bo sovražila, druge države ga prepusté njegovi osodi. Anglija ga bo morda moralno podpirala. Taka podpora ničesa ne stane, a tudi ne pomaga. Princ je o tem dobro prepričan. Princ bo sicer izdal proklamacijo na bolgarski narod, da prevzame vladarstvo. Bo li njegova vlada trdna in trajna, kdo vé? Ker si bolgarski narod želí mirú, zato je mogoče, da bodo mirovali pristaši prejšnjega kneza Aleksandra. Vprašanje pa je, kaj stori Rusija? Sedaj se drží še prejšnjega stališča. Kolikor časa bo severna država mirno opazovala bolgarske dogodke, tako dolgo bo Koburžan mirno vladal v deželi. Ako pa Rusija nastopi drugo pot, pričnó se nove homatije.

Kakor pišejo *ruski* vladni listi, Rusija ne bo potrdila izvolitev Koburžana. „Novoje Vremja“ piše, da Rusija ne bo zgrabila orožja, ker Koburžan tako ne ostane dolgo v Bolgariji. Enako piše „Graždanin“. — Ruska vlada je izdala naredbo proti židom. V Varšavi, Kijevu in Odesi sme biti le 10 odstotkov vseučiliških dijakov židovskega rodu. Število židov je na vseučiliščih v Peterburgu in Moskvi skrčeno na 3 odstotke, na drugih vseučiliščih na 5 odstotkov. Židje se vedno množé, zato je bila potrebna dotična naredba. Na vseučilišči v Odesi je bilo 30 odstotkov židovskih dijakov. Židje si pomagajo iz zadrege, ker se dajo krstiti in pristopajo največ k protestantizmu.

Nemški cesar Viljem je včeraj zapustil Gastein. — Iz Nemčije se ljudje vedno bolj selijo v Ameriko. Tako se je v Prusiji število izselnikov pomnožilo v prvi polovici t. l. za 66 odstotkov. S Poznanjskega se je lansko leto izselilo 3613 prebivalcev, letos že 6333. V zapadni Prusiji se je število pomnožilo za dobrih 100 odstotkov; izselilo se je že 9278 oseb. Ljudje so v nekterih krajih posebno revni; nekteri pa so se zbali vojske. Na Poljskem nemška vlada vedno bolj zatira poljsko prebivalstvo. Kakor piše „Post“, hoče vlada razpustiti podporno društvo revnih dijakov. To društvo nima ničesa opraviti s politiko, in vendar bi ga nemška vlada rada zatrla.

Francoski vojni minister je že izdal vse zapovedi gledé poskusne mobilizacije. Plakati, ki se bodo nabili na oglih, so tiskani; treba bo le še izpolniti dan mobilizacije. Mobilizacije so oproščeni trajno v inozemstvu, Alžiru in na naselbinah bivajoči vojaki. Mobilizacija bo trajala k večemu 21 dni. — Kakor smo naznanili, odpotoval je bil znani Déroulède v Moskvo k pogrebu Katkova. Ker vsled nekih formalnih zaprek ni mogel hitro čez rusko mejo, prišel je v Moskvo, ko je bil Katkov že pokopan. Položil je venec na grob in govoril francoski govor, kterega pa občinstvo ni razumelo.

Italijanske vnanje zadeve je Crispi prevzel le začasno. Časniki ugibljejo mnoge osebe, ki bi definitivno prevzele ministerstvo vnanjih zadev. „Wr. Allg. Ztg.“ poroča, da bo minister vnanjih zadev baron Blanc, sedanji zastopnik v Carigradu. Grof Robilant bi prišel kot zastopnik zopet na Dunaj in grof Nigra v Peterburg. — Nedavno so katoliki zmagali pri občinskih volitvah v Rimu in Neapolji. Zopet so došla poročila o novih zmagah v Benetkah, Riminiji in Sieni. V Benetkah so izvoljeni vsi kandidati konservativnega volilnega odbora. Nasprotni kandidati so ostali v znatni manjšini. V Sieni ste zmagali dve tretjini priporočenih kandidatov. V Riminiji so zmagali kandidati katolikov in zmernih republikancev.

Izvirni dopisi.

Iz Kranja, 10. avgusta. Včeraj zvečer je povabil državni poslanec gosp. dr. J. Poklukar volilce mesta Kranjskega v prostorih g. Petra Mayr-ja mlajšega, da jim poroča o svojem delovanji v državnem zboru, in da se dogovori ž njimi, kaj storiti, da se ohrani za Kranj in Gorenjsko toliko važna nižja gimnazija, ktera se ima vsled določbe naučnega ministra Gautscha opustiti. Zbralo se je volilcev iz vseh stanov okoli osemdeset, da slišijo poročilo svojega državnega poslanca in da se posvetujejo o potrebnih korakih in sredstvih. Gospod župan Karol Šavnik, kot predsednik shoda, povdarjajoč v svojem nagovoru važnost zborovanja, povabi g. dr. J. Poklukarja, naj poroča o svojem delovanji v državnem zboru in prične razgovor o zadevi Kranjske

---

bujejo za obleko, nego so vsi davki skupaj, dasi so zdaj veliki črez streho?“

„I kaj pomaga“, prične Brdljak, „če se na glavo postavimo; zlodij si je izmislil ta kroj in mi ga ne predelamo, proti takim silam je boj težak“.

„O predelate ga, predelate“, se zavzame starec Koščan, „le ustavite se svojim otrokom; vi imejte pamet, če je nima mladina, ne kupujte in ne dovoljujte nositi kaj šemastega, ne bodite šlevasti in slabi, za druge ne skrbite, vsak doma začni, in te pogubne novotarije prenehajo same ob sebi“.

„Reče se to lahko“, trdi Brdljak, „a teško se izpelje; če so že posli nečimurni, kako je mogoče zabranjevati posestnikovim otrokom?

„Tudi pri poslih jo moramo omejiti“, se jezi Koščan.

„Prav, prav, omejite jo“, se posmeje Brdljak, „le opravite kaj pri poslih; poglejte no to-le dekle, vse nas nabije, močna je kot grom, prav gotovo služi kje za deklo in — ima rokovice!“

Vsi so se zasmejali; Urša, ki je stala pred mizo, si je pa zakrila z robcem oči in je izbežala iz sobe. (Dalje pr.h.)

O razvoji in sedanjem stanji vojne mornarice.

(Konec.)

Oklepnica „Cesarjevič Rudolf“ ima dva stolpa. Sprednji stolp je podoben krogu in sega na obeh straneh nekoliko čez ladijo. Njegov oklep znaša blizo 28 cm. V njem sta nastavljena dva velikanska topova, ki tehtata po 48·5 ton in streljata 455 kg. težke kroglje; smodnika se porabi za vsak strel 141 kg. Vrhni krov ladije je pred in za stolpom nekoliko stisnjen, da se more s topom streljati naravnost naprej ali nazaj ali pa na strani. Bolj v zadnjem delu se nahaja drugi manjši stolp na sredi ladije, ki ima le en sam enako velik top. Nad sprednjim stolpom je napravljen most za poveljnika in sredi mosta z oklepom zavarovan stolpič, kamor se poveljnik umakne pred sovražnimi krogljami. V tem stolpu so nastavljeni različni električni stroji, s kojimi more poveljnik neposredno dajati svoje ukaze topničarjem, krmarjem in voditelju parnih strojev.

Razun omenjenih treh velikih topov ima oklepnica še šestero manjših topov in pa 11 mitraljez za brambo zoper torpednice. Vsa ladija tehta 6870 ton à 1000 kg. Skupni stroji, ki gonijo dva vijaka, imajo močí za 6500 konj. Njena dolžina znaša 90 metrov, širjava 19 m., pod vodo je ladije 7·7 m. In vendar tudi to velikansko ladijo presegajo oklopnice drugih držav. Angleži in Francozje so bili že od nekdaj najmočnejši na morji, v zadnjih desetletjih pa posebno Italijani napenjajo močí, da bi največje in najmočnejše oklepnice napravili. Bitka pri Visu jim ne dá spati, zadnja leta so žrtovali velikanske svote in stavili ladije, ki presegajo celó angleške in francoske orjake. Med svojim brodovjem imajo petero ladij, kakoršnih nima nobena druga država. Citadelnica „Italia“ in „tutti quanti“ njene vrste meri na dolgost 122 metr., na širokost 22 m. Vsebina tehta 13.900 ton. Čveteri stroji na ladiji imajo skupne močí za 18.000 konjskih sil. Premoga naloží ta oklepnica 2500 ton ali 50.000 stotov. Da se ladija s kurjavo založi, je potreba 250 železničnih voz. Oklep na citadeli je debel 48 cm. Oborožena je ladija s štirimi velikanskimi topovi, kterih vsak tehta 103 ton ali 2000 stotov, smodnika se dene v top za jeden strel 350 kg., krogla tehta 908 kg. in prebije do 70 cm. debel oklep.

Pravljica pripoveduje, da so mornarji nekega

gimnazije. Gosp. doktor je govoril o najimenitnejih dogodkih in vspehih minulega zasedanja državnega zbora, o ponovitvi pogodbe z Ogersko, o svoti skupnega davka, kazal različnost zemljiščnega davka pri enacih pogojih to- in onostran Litave. Zatrjeval je, da so vsi slovenski poslanci v složnosti in edinosti pa v zvezi z desnico državnega zbora povsod povdarjali in zastopali koristi Kranjske, druzih slovenskih dežel, in za občni blagor celokupne države delali po svojih najboljših močéh. Omenil je, da so stavili do naučnega ministra interpelacijo zastran slovenskih paralelk na gimnaziji v Celji, Mariboru, in zavoljo laškega učnega jezika na državno-obrtniški šoli v Trstu; a povedal je tudi, da naučni minister nam Slovencem ni naklonjen, da edini on v ministerstvu vleče na nam nasprotno stran. Svojo nenaklonjenost proti Slovencem pokazal je v najnovejšem času s tem, da je obsodil gimnazijo v Kranji, da se opusti, ko je obvaroval enake osode gimnazijo v Kočevji, ki nima več učencev kakor gimnazija v Kranji. Gospod predsednik stavi po tem poročilu predlog, da se državnemu poslancu gosp. dr. Jos. Poklukarju izreče priznanje za njegovo delovanje v državnem zboru. Enoglasno mu izrekó volilci zaupnico in zahvalo.

Potem se prične razgovor o gimnaziji in prvi poprime besedo vodja gimnazije, gosp. Fr. Wiesthaler, rekoč, da je kakor strela z jasnega zadela mesto Kranj vest o razpustu gimnazije Kranjske toliko bolj, ker je na dotično vprašanje naučni minister sam rekel, da ne misli opustiti te gimnazije in je dovolil, da se razpišeti dve profesorski službi, dovolil tudi vsprejemne skušnje za prihodnje šolsko leto, ktero je prestalo nad 40 učencev; vseh učencev v prvem razredu prihodnje šolsko leto pa bi bilo do petdeset, na celi gimnaziji toraj okoli stointrideset; nadejati se je pa, da bode število učencev v prihodnje še bolj rastlo. Gosp. govornik opominja k pogumu in zaupanju, ker sta gg. deželni predsednik in deželni šolski nadzornik tudi oba za obstanek gimnazije v Kranji, in ker presvitli cesar ni še podpisal te naredbe naučnega ministra. Konečno nasvetuje, naj se gosp. dr. J. Poklukar, poslanec za Kranj, v družbi gg. grofa Hohenwarta in njegove svetlosti kneza Windischgrätza podá k grofu Taaffeju in morda tudi k naučnemu ministru samemu, da mu priporoča obstanek gimnazije. Gosp. dr. J. Poklukar obljubi z imenovanima visokima gospodoma se dogovoriti in se v zadevi Kranjske gimnazije na Dunaj k ministerskemu predsedniku podati.

Slednjič priporoča g. dr. E. Šavnik zbranim volilcem sprejeti naslednjo resolucijo: Naš državni poslanec naj v zvezi z mestnim zastopom Kranjskim z vsemi dovoljenimi sredstvi dela na to, da se naredba naučnega ministra zastran odprave gimnazije Kranjske ustavi, ker brani mnogim starišem nakloniti svojim otrokom višo omiko, ker je žaljiva za narodnost slovensko, ker nič bolj obiskovana nemška gimnazija v Kočevji še ostane, ker škoduje državnim financam, ker bi vsled tega v Ljubljani zarad prevelikega števila učencev nastala potreba druge državne gimnazije. Ta resolucija se je sprejela soglasno in volilci so se potem razšli z nado, da se še posreči ohraniti gimnazijo v Kranji, za ktero mesto vsako leto veliko daruje.

Iz Št. Vida pri Zatičini, 10. avgusta. (Ogenj.) Včeraj popoludne ob ½4. uri se je vnel strašen ogenj v Velikih Pecah, vasi naše fare, kteri je hipoma vpepelil 13 hišnih- in še 34 druzih poslopij. Pokončal je ondotnim prebivalcem vso živinsko klajo, vse do zdaj skupaj spravljene poljske pridelke po shrambah in kozolcih ter vso njih obleko, ker zaradi prenaglega ognja niso mogli ničesar oteti. Zgorelo je več goveje živine, deset prešičev in en otrok. Tako strašno je nemili ogenj divjal, da je celó ljudem v rokah pokončal hranilnične knjige in bankovce. Nesrečna vas nima v obližji niti kakega potoka, niti studenca. Le nekaj luž je bilo po vasi, ktere so bile zarad prevelike suše skoraj popolnoma suhe. Zavoljo tega je bila pomoč, če tudi nagla, zastonj.

Prihitele so namreč na pogorišče požarni brambi iz Št. Vida, Višnje gore in tudi iz Trebnjega je bila že na potu. Ali zavoljo pomanjkanja vode je bil gasilcev trud in dobra volja brez vspeha. Le podružniška cerkev M. B. in dve hiši ste oteti.

Ogenj so neki zanetili otroci s žveplenkami. Škoda je velika, revščina strašanska in pomoč silno potrebna! V imenu nesrečnežev se podpisani obrača do milosrčnih in darežljivih Slovencev, nadjaje se, da svojih sodeželanov v tej stiski brez pomoči pustili ne bodo. Vsaki tudi najmanjši dar se bo z največjo hvaležnostjo sprejel.

Štefan Jaklič, župnik.

Od Triglavskega podnožja, 9. avgusta. (Pozdrav Čehov. Triglavski romarji.) Videli smo toraj tudi mi memo se vozeče Čehe in smo jih pozdravili, kakor smo vedeli in znali. Le škoda, da je zdaj tako malo ljudi doma, ker so večidel po rotih in nas je bilo z otroci vred komaj 100 na Dolški postaji zbranih v pozdrav dragih nam Čehov. Ker se postaja ni smela okinčati, smo po bližnjem hribčku zraven cesarske ceste in pri Mojstranskem mostu nekaj mlajev postavili in s zastavami okinčali. Ves čas, kar se je vlak memo naših vasí vozil, se je na vso moč streljalo, zbrano ljudstvo pa je na vse grlo „Živio“ klicalo in veselo pozdravljalo Čehe, ki so v natlačenih vozéh pri oknih stali in neprenehoma z rutami odzdravljali. Le škoda, da vlak ni nič obstal, da bi se bili vsaj bolj natančno spoznali in kake besede med seboj spregovorili. Tako pa nam je vlak, dasiravno silno dolg, hitro zginil izpred očí. Nek tukajšnji dijak je v naših gorah velik šopek samega očinca nabral in ga s trobojnim trakom povezanega v memo drdrajoč vlak metal. Pa se mu ni hotlo precej posrečiti. Trikrat je šopek na tla padel; še le, ko ga četrtokrat vrže, so bili v enem zadnjih vozov tako srečni, da so ga vjeli. Šopek je imel na ročaju napis: „Pozdrav od Triglava vrlim Čehom!“ In s tem naj bodo naši ljubi gostje zadovoljni, ker jim nismo vedeli ali mogli kaj boljšega ali pripravnišega podati. Naša želja je, da bi se jim povsod po Slovenskem dobro godilo, in da bi jim ne bilo žal, da so prišli k nam v gostje.

Odkar so novo kočo pod Triglavom 31. julija odprli, gré skoraj vsaki dan eden ali več novošegnih romarjev na Triglav. Danes sta bila gori tudi dva duhovnika iz Gorenjskega trikota; dobila sta na vrhu tudi nekega bogoslovca, ki je pa od Bohinjske strani prišel. Imeli so krasno vreme; le razgled na Ture in na Ljubljansko okolico je megla preprečila. Toraj hribolazci, le na noge!

S Krškega, 10. avgusta. Minulo soboto nas je zapustil c. kr. vladni koncipist g. Viktor Parma, preselivši se na svoje mu na novo odločeno mesto — v Kranj. Delovanje tega gospoda je znano ne le nam Krčanom, temveč tudi drugim po Sloveniji, kajti njegove skladbe so se že udomačile po večjih krajih, vzlasti kjer se bavijo z godbo. — Za Krško ima g. Parma veliko zaslug zbog tega, ker je on ustanovil meseca novembra pretečenega leta „Krški godbeni klub“, kteri se je pod njegovim vodstvom v kratkem času tako izvežbal, da smé povsod nastopiti. Upamo, da bode naš „godbeni klub“ tudi v bodoče pod novim, jako priljubljenim voditeljem godbe in petja v istem duhu nadaljeval in se še bolj razcvetal, kakor do zdaj! Vrlim Kranjčanom pa častitamo, da so v svojo sredo zopet dobili nekdanjega voditelja „Kranjskega godbenega kluba“, ki bode gotovo radovoljno prevzel zopetno vodstvo. — Krški godci, poslavljajoč se od svojega voditelja in učitelja pa kličemo: „Lepa in prisrčna hvala za trud in potrpljenje, imajoč ga z nami! Z Bogom!“

Naše slovstvo.

Knjige za mladino.

1. „Pripovedka o vetru“. — Češka narodna pravljica. Spisala Eliška Krasnohorska. S sedmimi slikami. Z dovoljenjem pisateljičnim poslovenil H. Podkrajšek. V Ljubljani. Založila „Narodna šola“. Natisnila Klein in Kovač. 1887. Cena 25 kr. Ni še davno, kar smo na tem mestu omenjali prijetnih knjižic za slovensko mladino ter jih z veseljem priporočali kupujočemu občinstvu. — Danes nam je omeniti, da število knjižic raste od dné do dné, in da je v zadnjem času zagledalo beli dan sedmero novih knjižic, namenjenih mladini v poduk in zabavo. Prva se nam je doposlala: Pripovedka o vetru, po češkem izvirniku poslovenil H. Podkrajšek. — G. prelagatelj piše v predgovoru, „da je Njega Veličanstvo naš presvitli cesar blagovolil vsprejeti češki izvirnik v svojo knjižnico ter da je podaril zanjo „ženskemu pridobitnemu društvu“, ktero je izdelalo lesoreze in kteremu predseduje gospica Eliška Krasnohorska, 200 gold. — Uvažajoč to laskavo priznanje od Najviše strani, lotil sem se s tem večim veseljem dela. Če tudi s tem prevodom nisem dosegel izvirnika, upam vendar, da ga bo naša mladina z veseljem prebirala“. — Za tem sledi v knjižici pripovedka o vetru v 12. poglavjih. Ogrodje njeno je po priliki tako-le: Nesrečni oče pošljejo po svetu sina in hčerko iskat dobrotnika, očeta, ki ima na stotine sinov, a vendar nobenega. Jelica, pobožna in blaga, daje na potu pogum nestalnemu malosrčnemu Vidku. Na težavnem potu dobi Jelica čarobno moč v svoji rutici od Nevihte, Videk pa v klobuku od Vetra. Videk, hiteč za srečo, zapusti sestro, se z lažjo vdomači pri nekem meščanu, ki ga zato zapodi, da se okrog potika in slednjič kot morski ropar vznemirja in končuje ladije v okolici. Jelica pa, vedno še pobožna in blaga, najde dobrotnika;

---

dné na daljnem morji našli majhen otok. Ladijo ustavijo in na kopnem zakurijo. Pa čez malo časa se jame otok gibati in se pogrezne v morje. Navidezni otok je bil velikanski morski som, ki se je na solncu grel in spal. Mornarji so ga pa z ognjem iz spanja zbudili. Nekako enake misli so me obhajale, ko sem različne oklepnice ogledoval. Kot mrtvo truplo sloní velikanska ladija na morji, valovi se igraje penijo ob jeklenem trebuhu, a orjak se za-nje ne zmeni. Iz lin štrlijo skrivnostnim pošastim podobna žrela silnih topov, na vseh straneh se kaže neka titanska silovitost, ki gledalca skoraj z grozo napolnuje. Silna surova moč, združena z umotvori človeškega duha, se kaže na vsi stavbi, umetnost in veda sta skupno to delo isvršila, in če tudi je človek primoran orjaško delo občudovati, mu manjka onega simpatičnega čuta, ki naše srce z nekim veseljem napolnuje, kedar si ogledujemo drugačne umotvore. Ogenj, ki ga človeška roka v njegovem drobu zaneti, zbudí orjaka iz njegovega spanja k pogubonosnemu delovanju.

Narava je poskrbela za to, da drevesa nikjer do nebes ne zrastejo, tudi oklepnicam so že meje postavljene. Veščaki so se prepričali, da zoper najnovejše topove ne obvaruje ladijo noben oklep. Vitezi srednjega veka so se zavarovali tudi z oklepom zoper sovražno orožje, ko pa je strelbino orodje postajalo vedno popolniše, in so razvideli, da njihovi oklepi več ne zadostujejo, so tolikanj drage in težke oklepe odložili. Nekako tako se godí sedaj tudi že našim oklepnicam. Težko železje, ki tehta včasih pri eni ladiji do 3000 ton, zavira ladijo v njenem kretanji, stane mnogo novcev in vendar vsem potrebščinam ne zadostuje. Nezadosten oklep je pa slabši kot celó nič. Kajti silni projektil utegne samo ladijine stene prebiti, ne da bi se v nji razpočil; užge se pa, če tudi najtanjši oklep prodere in tedaj strahovito razdjanje napravi na ladiji. Že so jeli nekteri mornarji svoje mnenje naznanjati, da na bi se stavljenje velikanskih oklepnic opustilo in mesto njih rajše napravljale manjše, gibčneje ladije brez oklepa. Jekleni krov pri sredini ladije zadostuje tudi težkim krogljam, da ne proderejo v spodnje prostore; stroji se dajo ob straneh zavarovati deloma z nakopičenim premogom, ki jih obdaja. Mesto oklepa se v ladijo postavi krepkejši parni stroj, ki ladiji dá večjo urnost, da ona lahko težkega okornega orjaka napade z bodalom. Še ni dosedaj nobena vlada storila odločilnega koraka, ki bi utegnil morda za-njo postati osodepoln, in se ni oklepu popolnoma odpovedala, vendar so pa jeli že izdelovati ladije po ravno omenjenih načelih. Najnovejše oklepnice se premikajo po morji s hitrostjo 14—16 morskih milj (26—29·6 klm.). Ladija brez oklepa dosega hitrost do 20 milj in čez. Lahko toraj spoznamo, da oklepnica neoklepnice ne more napasti, ker se ji ta lahko umakne, a nasproti se ona more oklepnice lotiti in ji s svojim bodalom postane jako nevaren sovražnik.

Kaj nam bo prihodnost prinesla, še ne vemo, toda po sedanjih okoliščinah soditi, so tolikanj silne oklepnice vrhunec svoje slave že dosegle. Po različnih pristaniščih nahajamo stare topove ob obrežji vsajene in vzidane do polovice v tla, in mornarji sedaj na nje priklepajo svoje čolne in ladije. Nekdaj tolikanj grozni topovi opravljajo sedaj le še službo pilotov. „Sic transit gloria mundi“. Po muzejih ogledujemo in občudujemo oklepe nekdanjih vitezov, in morda tudi ni več daleč čas, ko bodo naše oklepnice preminule — po arzenalih utegnjo še služiti gledalcu v opazovanje, ki bo, občudovaje te orjake, menil zaslišati njihov glas: „tempi passati“.

bil je kralj, ki je imel sto sinov, a vendar nobenega, ker se je edinec izgubil na ladiji, kakor so ljudje rekli, v kazen, ker sta kralj in kraljica v slepi ljubezni dala otroku vse kraljestvo za igračo. Zvedeli so, da sin še živi in Jelica ga gré iskat; zve pa, da je izpremenjen v mladega leva z zlatim obročem na čelu, ker je bil svojeglaven in razuzdan in da ga le tisti reši, kdor ga čuva 7 let in ukroti, da bo miren kakor jagnje. — Jelica stori to po mnogih težavah, reši kraljeviča, se vrne ž njim v kraljevo mesto, ko ravno sodnik, njen oče, sodi glasovitega morskega roparja, kterega spozna Jelica za svojega brata ter poboljšanemu izprosi milosti in kakor kraljica še mnogo let dobrote skazuje svojim podložnim. To je okostje pripovedki o vetru. — Pravljica je podučna; značaji dobro načrtani: nestalni, lažnjivi Vidko ropar kaznovan. Jelica blaga in pobožna — srečna. — Stvarna pomota se nam zdi, da Jelica že na str. 12. pahljá s svojo rutico in kliče vetrček na pomoč, dasi je še le veliko pozneje njena rutica dobila to moč (str. 26). Ker je v prevodu zelo okrajšan prizor, ko se lev s zlatim obročem prelevi v kraljeviča in Jelici razodeva svojo hvaležnost in ljubezen, zato smemo mirne vesti to pripovedko prav toplo priporočiti v berilo zabave — in ukaželjni naši mladini posebno sedaj počivajoči. Jezik je pravilen in domač in lepim tiskom je poskrbljeno, da si bralec ne bo kazil pri branji svojih oči — toraj vzamite in berite!

Domače novice.

(**Čehom v slovó.**) Danes krog 7. ure zjutraj jeli so se zbirati bratje Čehi na kolodvoru, da se popeljejo proti Notranjski. Veliko Ljubljančanov med temi gg. župan Grasseli, podžupan Petričič, c. k. svètnik Murnik, Dr. Vošnjak, vitez Dr. Bleiweis, Dr. Staré, kanonik Klun, tajnik Ciril-Metodove družbe A. Žlogar, hotelo se je še osobno posloviti od dragih bratov. Odbor se vstopi med peronom in med vlakom, v kteri vstopajo Čehi. Odbor češki pride k Ljubljanskemu, vse obkoli venec narodnih dam z duhtečimi šopki v rokah. Podžupan g. V. Petričič izpregovori v slovó želeč, naj dragi bratje srečno potujejo ter se srečno vrnejo zopet v domovino. Prelepi trenutki, ki smo jih z Vami preživeli, nam izvabljajo mesto besede „Z Bogom!“ bolj besedo: „Na svidenje v beli Ljubljani ali zlati matuški Pragi!“ (Burno odobravanje. „Živeli Čehi!“) Dr. Schmaus se zahvaljuje za toliko prijaznost i ljubav stolnice Ljubljanske i naroda slovenskega proseč, naj g. podžupan to prijavi cenjenim meščanom. (Burno odobravanje med Čehi. „Živeli Slovenci!“)

Gosp. Ivan Hribar kot predsednik odbora se še enkrat zahvali za bratski obisk izražajoč nado, da Čehi najdejo isto ljubezen i na daljnem potovanji po zemlji slovenski. („Živeli Čehi! Slava!“) Zvon sili Čehe v vozove. Nežne roke vrlih Slovenk obsujejo severne „Sokole“ s cvetličnimi šopki, ki si jih pripnejo na prsi, plamteče bratske ljubezni. Znanec znancu, prijatelj prijatelju, brat bratu, stiska si še zadnjič v roko; domačini se ob tiru postavijo v dolgo vrsto; zvon zazvoni v tretje — vlak se pomika — zrak odmeva tisočernih „Živio! Z Bůhem! Na zdar! Slava!“ Občinstvo vihti klobuke v zraku, dame mahljajo z belimi robci; Čehi glava pri glavi ob oknih — le prehitro jih hlapon odtegne našim očem. — Bog Vas spremljaj! Na svidenje!

(**Češki gostje**) so se včeraj zjutraj odpeljali na Bled. Ker je ravnateljstvo državne železnice dovolilo, da se smejo s Čehi tudi Ljubljančani peljati na Bled za znižano ceno, vdeležilo se je izleta v raj naše dežele mnogo domačega občinstva. Na vseh postajah so goste srčno pozdravljali. Posebno sijajen je bil sprejem v Lescah, kjer jih pozdravita g. dr. Mošé in gospica Petričičeva. Ker nam je obljubljen obširnejši popis izleta, dostavimo danes le to, da Čehi niso mogli prehvaliti divnega kraja Blejske okolice in srčnih pozdravov našega naroda. Ko so se zvečer vračali v Ljubljano, žarili so se kresovi na mnogih krajih, znak bratske ljubezni. Ob $^1/_2$10. uri zvečer je mnogo občinstva pričakovalo vračujoče se goste na kolodvoru; s zastavo so jih spremili v čitalnico. Tù se je nadaljevala živahna zabava. Predsednik češkega odbora dr. Schmaus se je iskrenimi besedami zahvalil mestu Ljubljanskemu in sploh slovenskemu narodu za srčni vsprejem v beli Ljubljani. Poslavljajoč se od nas izrazi željo, da trdna ostane vez zveze, ktero sta sklenila te dni bratska si naroda. V imenu slovenskega odbora se posloví od dragih gostov g. I. Hribar. Vršili so se še drugi govori v slovo, izražajoč željo in upanje, da ogenj ljubezni ne ugasne, temveč se žarí, kakor kresovi na vrhovih gorâ in razgreva srca. — Danes zjutraj so se češki gostje odpeljali v Postojno. Popoludne se odpeljejo v Trst, kamor dojdejo ob 7. uri. Na kolodvoru jih sprejme Tržaški odbor. Jutri si v Trstu ogledajo Lloydov arzenal, cerkve in druge znamenitosti. Zvečer koncert vojaške godbe na vrtu „Slovanske čitalnice“. 14. t. m. izlet v Miramare in zvečer ob 10. uri odpotovanje v Benetke.

(**Kranjska resolucija**) o zadevi ondotne male gimnazije je že rešena! Predvčerajšnja „Wiener Ztg.“ razglaša dotični ukrep ministra Gautscha, potrjen od cesarja. Kaj pa sedaj? V Ljubljani nimamo prostora na gimnaziji — toraj, Gorenjci! — v Kočevje s svojimi sinovi, tam pa mala gimnazija še ostane!

(**Pevsko društvo „Slavec“**) vdeleži se „Wolfove slavnosti“ v Idriji korporativno s zastavo, ter odrine z mešanim vlakom jutri večer iz Ljubljane.

(**Strela je vdarila**) v sredo 10. t. m. zvečer ob $^1/_2$10. uri v Gorenji Šiški, onkraj kamenite mize v hišo strugarja Bezlaja in jo vžgala. Bila je sicer z opeko krita, pa je vendar s hlevom vred pogorela. K sreči je sapa gnala proti veliki cesti, kjer ni nobenih hiš; ko bi bila na drugo stran potegnila, bilo bi v nevarnosti več s slamo kritih hiš in poslopij. Strela je najbrže najprej vdarila v hlev, kjer je po zidu naredila hude praske, ne da bi se bilo pa v hlevu bivajoči živini kaj zgodilo. Iz hleva se je menda obrnila v hišo in napravila v dveh krajih veliki luknji v zid ter po životu posmodila neko 11letno deklico, ki je že ležala in ktere postelja je stala pri steni, kjer je strela zid prebila. Deklica je precej po tresku skočila s postelje in domačim rekla, da je od strele zadeta. Včeraj sta jo ogledala vojaška zdravnika Tonner in Uriel ter se izrazila, da za življenje njeno ni nobene nevarnosti. Drugi mlajši deklici, ki je imela svojo posteljico prav blizo nje, ni se nič zgodilo, ravno tako gospodinji ne, ktere postelja je stala ob drugi steni tudi prav blizo strelnega vdarca, in gospodarju ne, ki je stal blizo odprtih vrat in si ravno čevlje izzuval. Morda so bila ravno odprta vrata sreča za družino, da je puh ni omamil. Ljudje so hitro pritisnili in zabranili, da se niso prijela še druga poslopja. Reč se je morala hitro izvršiti, ker čuvaj na gradu ni naznanil ognja in tudi obilno zbrani gostje na Kozlerjevem vrtu niso zvedeli, da je v sosednji Šiški med tem gorelo, ko so se oni radovali pri koncertu.

(**Stritarjevih zbranih spisov**) je izšel 8. snopič. S tem so končane Stritarjeve poezije in dovršen prvi zvezek. Z 9. snopičem pričnó izhajati Stritarjevi pripovedni spisi.

(**Pešpolk kralj Milan št. 97**) je v sredo prišel v Ljubljano. Iz Celovca sta prišla dva eskadrona ulancev. Danes so se pričele brigadne vaje v Ljubljanski okolici.

(**Z Dobrne**) se nam z dné 10. t. m. piše: Včeraj je tukaj bivajoči papeški kamornik msgr. Filip, konzistorijalni svetovalec v Kraljevem Gradcu in v Gorici, c. kr. dvorni kapelan itd. dobil pismo, s kterim se mu podeljuje čast „protonotarius apostolicus adinstar participantium“, to pa vsled zaslug za ustanovitev in vodstvo znanega Goriško-Merauskega „Društva v podporo vzbolelim duhovnikom“. S tem je postal prelat in ima pravico nositi mitro ali škofjo kapo. Naj dostavim, da sedaj bivata tukaj dva taka prelata, oziroma protonotarija apostolska, namreč msgr. Bensa iz Gorice in novoimenovani msgr. Filip.

(**Umrl je**) v Šmarjeti pri Rimskih toplicah ondašnji učitelj g. Jos. Kokalj. Zapustil je ženo z desetero nepreskrbljenimi otroci.

(**Okrajni šolski svèt v Kozjem.**) Ker je novi okrajni zastop v večini naroden, toda ni še potrjen, sešel se je hitro stari zastop in volil nov okrajni šolski svèt. Nasprotnikom se je zeló mudilo, da so rešili, kar so še mogli. V šolski svèt so izvoljeni gg.: dr. France Rauš, odvetnik v Kozjem, S. Waczulik, lekar v Podčetrtku, Jan. Stadler, poštar pri sv. Petru, Ferdinand Kunej, posestnik pri sv. Petru, in K. Schmidt, trgovec v Kozjem.

Telegrami.

Postojna, 12. avgusta. Mesto v najlepšem krilu v zastavah, mlajih, slavolokih. Sprejem ognjevito navdušen. Pozdravi in odzdravi Vičiča, Ekerta, Kavčiča, Lega in Bunca presrčni. Med sviranjem „Kje domov moj“ frenetični „slava- in živio-“klici. Vhod v jamo med pevanjem narodnih pesmi, godbo, streljanjem in navdušenimi „Na zdar!“ Pred vhodom izborno govorila glavar Schwarz in dr. Schmaus. Jama čarobno razsvitljena. Naroda od povsod na tisoče. Duhovenstvo z vseh strani mnogobrojno zastopano.

Sofija, 11. avgusta. Poročilo, da je princ Ferdinand odpotoval v Bolgarijo, je tukaj vzbudilo veliko veselje. Ker bo 14. t. m. prisegel, dobili so poslanci poziv, naj se zberó v Trnovem. — Tukajšnji mestni zastop je pričel velike priprave za slovesen sprejem kneza, ki pride sem drugi teden. Tudi v knežji palači se delajo priprave.

Vidin, 12. avgusta. Koburžan je ob šestih zvečer prišel in bil navdušeno sprejet. Mnogoštevilna množica ljudi in posadka ste se zbrali na obrežji. Stambulov in nadškof sta pozdravila princa v imenu vlade, prebivalstva in armade. Koburžan odgovorí, da je bila njegova sveta dolžnost, da kakor hitro stopi na bolgarska tla in daruje svoje življenje sreči, slavi in koristim Bolgarije. Zahvali se za zaupanje, vdanost in zvestobo hrabrega bolgarskega naroda, in izreče prepričanje, da ga bo bolgarski narod vedno podpiral, da napreduje in se razvija dežela in si pribori častno in srečno prihodnost. Ko princ sprejme deputacije pri županu, vrne se na parnik.

Carigrad, 12. avgusta. Turčija graja postopanje bolgarskih regentov in korak Koburžana; odpoklicala je Rizo-beja in imenovala državnega podtajnika v ministerstvu vnanjih zadev, Artin-effendija, nadkomisarjem v začasni posebni komisiji za Bolgarijo, kamor odide v primernem času.

Madrid, 11. avgusta. Na stopnicah v polačo ministra notranjih zadev so se razletetele tri dinamitne patrone brez posebne škode. Ta napad je neki poskusil odpuščen uradnik.

Tujci.

10. avgusta.

Pri *Slonu:* Ces. Visokost nadvojvoda Albrecht, glavni nadzornik vojne, z Dunaja. — Hoch, c. k. polkovnik, z Dunaja. — Nemrečsani, c. k. major, z Dunaja. — Dr. Hübel, c. k. vojaški zdravnik, z Dunaja — Ekselenca baron Kuhn, FZM. iz Gradca. — Baron Spinetti, c. k. polkovnik, iz Gradca. — pl. Rosenzweig, c. k. nadporočnik, iz Gradca.

Pri *Maliči:* H. Hampel, zasebnik, z Dunaja. — Tempeš, Praschka in Herling, trgovci, z Dunaja. — Schwarzkopf, zasebnik, iz Nemčije. — S. Weiss, potovalec, iz Budimpešte. — Ruvarac, kr. uradnik, iz Zagreba. — Spitaler, c. k. poštar, iz Štajarskega. — A. Zadnik, c. k. uradnik, z družino, iz Begunj. — Dr. Luudi, glasbenik, iz Trsta. — J. Piperato, zasebnik, z soprogo, iz Spljeta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje zrakomera v mm	Stanje toplomera po Celziju	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
11.	7. u. zjut.	732·56	+15·0	sl. vzh.	oblačno	0·00
	2. u. pop.	732·38	+20·8	„	jasno	
	9. u. zveč.	732·12	+15·2	„	„	

Zjutraj oblačno, čez dan deloma jasno. Srednja temperatura 17·0° C., za 2·9° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

12. avgusta.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl.	55 kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „	80 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112 „	90 „
Papirna renta, davka prosta	96 „	50 „
Akcije avstr.-ogerske banke	884 „	— „
Kreditne akcije	281 „	50 „
London	126 „	— „
Srebro	— „	— „
Francoski napoleond.	9 „	98$^1/_2$ „
Ces. cekini	5 „	99 „
Nemške marke	61 „	67$^1/_2$ „

Zahvala.

Deželni odbor kranjski je poslal revnim pogorelcem v Ribnici **500 gl.** iz deželnega zaklada, za kar se mu župnijski urad Ribniški vljudno zahvali.

V Ribnici, 11. avgusta 1887.

M. Skubic.

Izdajatel in odgovorni vrednik Josip Jerič.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.